

เอกสารสรุปการประชุม (Briefing Document): การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM)

ด้านวิชาการ การวิจัย และนวัตกรรมทางการแพทย์

เอกสารฉบับนี้สรุปประเด็นสำคัญจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Management - KM) ระหว่างคณะพยาบาลศาสตร์จาก 3 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผลงานวิชาการ การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ การพัฒนา งานวิจัย และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการเรียนการสอน

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

การประชุมครั้งนี้สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือที่เข้มแข็งของเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อยกระดับมาตรฐานวิชาชีพและการศึกษาทางการแพทย์ ประเด็นสำคัญที่สุดมีดังนี้:

- **การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ:** การขับเคลื่อนตำแหน่ง ผศ. และ รศ. ไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาระงานสอนที่หนัก อึ้งเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยการ "ปักหมุด" วางแผนล่วงหน้า และการเลือกทำในสิ่งที่เชี่ยวชาญหรือ สนใจเป็นพิเศษ (Inner Passion) เพื่อให้เกิดความต่อเนื่อง
- **การปรับตัวสู่บริบทท้องถิ่น:** การย้ายจากมหาวิทยาลัยวิจัยขนาดใหญ่ (เช่น จุฬาฯ, ธรรมศาสตร์) มาสู่ราช ภัฏ ต้องมีการปรับตัวเข้าหาชุมชน โดยใช้ "จุดแข็งของราชภัฏ" คือเครือข่ายอสม. และภูมิปัญญาท้องถิ่น มาเป็นฐานในการทำวิจัยและนวัตกรรมสุขภาพ (เช่น Wellness และการนวดไทย)
- **นวัตกรรม AI:** ปัญญาประดิษฐ์ไม่ใช่ภัยคุกคาม แต่เป็น "เครื่องมือสนับสนุน" (Support Tool) ที่ช่วยลด ภาระงานวิจัยและงานสอน โดยเฉพาะในการสรุปวรรณกรรม (Literature Review) และการสร้าง สถานการณ์จำลอง แต่หัวใจสำคัญของพยาบาลคือ "การดูแลด้วยหัวใจ" ซึ่ง AI ไม่สามารถทดแทนได้
- **ความร่วมมือข้ามสถาบัน:** มีข้อเสนอให้ทำ MOU ร่วมกันเพื่อทำวิจัยข้ามพื้นที่ (Cross-sectional/Multi-site study) และการแบ่งปันทรัพยากรด้านผู้เชี่ยวชาญเพื่อยกระดับผลงานวิจัยสู่ฐานข้อมูลระดับ นานาชาติ (Scopus/ISI)

1. การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการและการพัฒนาผลงาน

การแลกเปลี่ยนประสบการณ์จากอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญชี้ให้เห็นถึงกลยุทธ์สำคัญในการก้าวสู่ตำแหน่ง ผศ. และ รศ. ดังนี้:

กลยุทธ์ "สถาปนิกนักสร้างสุข"

- **การวางแผนล่วงหน้า:** การขอตำแหน่งควรวางแผนตั้งแต่วันแรกที่เริ่มงาน ปักหมุดช่วงเวลาที่จะยื่นให้ ชัดเจน (เช่น เมื่อครบอายุงาน 4 ปี)
- **การบูรณาการงานสอนและงานวิจัย:** นำวิชาที่รับผิดชอบ (เช่น วิชาการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสุขภาพ) มาพัฒนาเป็นตำราหรือบทความวิชาการ เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงาน

- **การสร้างอัตลักษณ์ (Logo):** อาจารย์ควรใส่ "อินเนอร์" หรือความเชื่อส่วนบุคคลลงในผลงาน เช่น การนำหลักพุทธศาสนามาใช้ในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย หรือการใช้ "ความเอื้ออาทร" เป็นหัวใจในการเขียนตำราประเมินภาวะสุขภาพ

ข้อแตกต่างของระบบและเกณฑ์การประเมิน

ประเด็น	มหาวิทยาลัยราชภัฏ	มหาวิทยาลัยวิจัย (เช่น จุฬาฯ)
การเทียบโอน	มีระบบเทียบโอนตำแหน่งพนักงานมหาวิทยาลัย	เป็นต้นสังกัดเดิมที่อนุมัติตำแหน่ง
เอกสารการสอน	มักมีความเข้มงวดสูง อาจต้องมีการเผยแพร่ภายนอก	เน้นการประเมินภายในและการใช้จริงในหลักสูตร
ระบบพี่เลี้ยง	กำลังพัฒนาการ Coaching แบบ 1 ต่อ 1	มีระบบ Mentor ชัดเจนและทุนสนับสนุน (1.5 แสนบาท)

2. ความเป็นเลิศด้านการวิจัยและการตีพิมพ์

ที่ประชุมได้แชร์เทคนิค "Best Practice" ในการทำวิจัยให้ประสบความสำเร็จและได้รับการตอบรับจากวารสารชั้นนำ:

- **Journal Mapping:** สำรวจเป้าหมายล่วงหน้าก่อนเริ่มทำวิจัย เพื่อดูว่าวารสารนั้นๆ ต้องการเนื้อหา (Scope) แบบใด จะช่วยลดโอกาสการถูกปฏิเสธ (Reject)
- **การใช้สถิติขั้นสูง:** เพื่อยกระดับสู่ฐาน Scopus หรือ TCI กลุ่ม 1 ควรพิจารณาใช้สถิติที่ซับซ้อนขึ้น เช่น Path Analysis หรือ Predictor Models มากกว่าแค่การสำรวจทั่วไป
- **จริยธรรมและการคัดลอกผลงาน:** ความเคร่งครัดเรื่องการตรวจ Plagiarism (เช่น Turnitin หรือ อัครวิสุทธิ์) เป็นสิ่งจำเป็น โดยบางสถาบันตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำถึง 0.01%
- **การบริหารจัดการความล้มเหลว:** "ถ้าเหนื่อยก็พัก" และ "ไม่ควรโต้แย้งผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Reviewer)" แต่ควรแก้ไขตามคำแนะนำอย่างตรงไปตรงมาเพื่อเพิ่มคุณค่าของงาน

3. นวัตกรรม AI ในการเรียนการสอนและการวิจัย

ดร.เชมวิทย์ จิตตยโสธร ผู้เชี่ยวชาญด้านวิศวกรรมไอที ได้นำเสนอแนวทางการใช้ AI ที่เป็นระบบ:

เครื่องมือ AI ที่แนะนำ

- **Perplexity:** สำหรับการสืบค้นที่ต้องการแหล่งอ้างอิง (Citation) ที่แม่นยำและตรวจสอบได้จริง
- **ChatGPT / Gemini:** ใช้ในการแปลภาษาให้สละสลวย (Paraphrasing) และสร้างสถานการณ์จำลอง (Scenario-based learning)
- **NotebookLM:** ช่วยย่อยข้อมูลจากเอกสารจำนวนมากให้กลายเป็นบทสรุปหรือคำถามเพื่อการอภิปราย
- **Google App Sheet / Google Form:** ใช้ AI ช่วยเขียน Code เพื่อสร้างแบบสอบถามออนไลน์ได้อย่างรวดเร็ว

เช็คลิสต์ 6 ประการก่อนส่งงานที่ใช้ AI

1. ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา (Fact-check)
2. ตรวจสอบความสั้นไหลของภาษา
3. ตรวจสอบความสอดคล้องของอ้างอิง (ป้องกัน Reference หลอน)
4. ตรวจสอบจริยธรรมและลิขสิทธิ์
5. ปรับปรุงให้เป็นสำนวนของตนเอง
6. ตรวจสอบความถูกต้องตามเกณฑ์ของวารสาร

"AI ไม่ได้เข้ามาแทนที่พยาบาล แต่ผู้ใช้ AI เป็นจะก้าวหน้ากว่า และวิชาชีพพยาบาลมีหัวใจสำคัญคือการดูแล (Caring) ซึ่ง AI ทำแทนไม่ได้"

4. ความร่วมมือเครือข่ายและทิศทางในอนาคต

ที่ประชุมมีมติเห็นพ้องในการขยายผลความร่วมมือระหว่าง 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏ ดังนี้:

- **การทำวิจัยร่วมกัน (Joint Research):** มุ่งเน้นประเด็น "Wellness" และ "ภูมิปัญญาท้องถิ่น" (เช่น น้ำมันไพล, การนวด) เพื่อตอบโจทย์ยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
- **การแบ่งปันทรัพยากร:** เช่น อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญภาษาอังกฤษสูงสามารถช่วยทีมแปลและส่งผลงานสู่ระดับสากลได้โดยไม่ต้องพึ่งพาการจ้างภายนอกที่มีราคาสูง
- **AI Passport / AI Consortium:** ข้อเสนอให้มีการจัดตั้งคณะทำงานหรือศูนย์ประสานงานเครือข่ายเพื่อใช้ทรัพยากร AI ร่วมกัน (Shared Services) ในกลุ่มราชภัฏภาคอีสาน
- **โครงการพี่เลี้ยงข้ามสถาบัน:** การให้ผู้มีตำแหน่งทางวิชาการ (รศ./ผศ.) จากสถาบันหนึ่ง เป็นที่ปรึกษาให้กับอาจารย์ใหม่ของอีกสถาบันหนึ่ง

คำคมและแนวคิดที่น่าสนใจจากการประชุม

- “งานวิจัยไม่ใช่แค่ภารกิจ แต่เป็นแหล่งกำเนิดขององค์ความรู้ที่จะทำให้เราเติบโตอย่างมั่นใจและไม่หวาดระแวงในอาชีพ”
- “การทำสิ่งที่ชอบจะทำให้เราทำได้นาน และเกิดสิ่งใหม่ไปเรื่อยๆ”
- “โลกใบนี้ไม่ได้สร้างมาให้เราแบกไว้คนเดียว วางบ้างชีวิตจะเบาลง และความสุขจะซ่อนอยู่ระหว่างการเดินทาง”
- “อย่ารอนจนกว่าจะพร้อม ให้เริ่มเขียนทันที”

(อาจารย์ภัททิรา ก้านทอง)
ผู้บันทึกรายงานการประชุม

(อาจารย์ธรณินทร์ ชุนแสน)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ วุฒิสไ)
ผู้อนุมัติรายงานการประชุม